

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีศักยภาพทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางรากฐาน การสร้างสรรค์ การพัฒนา และการแก้ไขปัญหา ของบุคคล ครอบครัว และประเทศชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไว้ว่า การพัฒนาให้คนไทยมีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ภายใต้สังคมโลกาภิวัตน์ จะต้องให้คนไทยรู้จักใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ ภายใต้กระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากหลากหลายรูปแบบและวิธีการ และอยู่ในสังคมของการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

สังคมไทยปัจจุบันกำลังปรับเปลี่ยนจากยุคอุตสาหกรรมไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสารที่อาศัยสื่อ อันทันสมัยเชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกันอย่างไร้พรมแดน ระบบการศึกษาที่ผ่านมาและเป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดนนี้ได้ ดังนั้น การศึกษาและการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 เป็นการศึกษาที่ไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนเรียนจาก ประสบการณ์จริง โดยการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุลย์ โดยให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และสถานการณ์

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) กำลังมีบทบาทอย่างกว้างขวาง ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การบริการ สังคม สิ่งแวดล้อม ไปจนถึงทางด้านการศึกษา (ครรรชิต มาลัยวงศ์, 2540 : 41) ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับการรวบรวม ข้อมูล ข่าวสารเพื่อความรอบรู้ การจัดระบบ การประมวลผล การสื่อสารด้วยความเร็วสูง การเรียนรู้ ในยุคใหม่จึงมีขุมความรู้มากมายมหาศาลที่เรียกว่า World knowledge ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา มีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วโลก ดังนั้น พื้นฐานการศึกษาที่เคยพูดว่า คนไทยต้องอ่านออกเขียนได้นั้น ควรเปลี่ยนเป็นว่าต้องสร้างให้เขาแสวงหาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องเรียนจากสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา (เย็น ภู่วรรณ, 2542 : 4)

เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่แห่งอนาคตรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้ อันมหาศาล ก็คือการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา (บุญเรือง เนียมหอม, 2540 : 1) ซึ่งกระแสความนิยม อินเทอร์เน็ตในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จำนวนร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือที่นิยมเรียกว่า อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ (Internet Café) มีจำนวนมากทั้งในเมืองใหญ่ๆ และเมืองเล็กๆ สามารถวัดการเติบโตและความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ตได้ เช่น จำนวนผู้ให้บริการ (Internet Service Provider : ISP) และจำนวนโดเมนสัญชาติไทย (.th) มีมากขึ้นแสดงว่าความนิยมอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์เริ่มเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิต และความเป็นอยู่มากขึ้น สถาบันการศึกษาทุกแห่งให้ความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น จึงเกิดการเรียนการสอนผ่านอิเล็กทรอนิกส์หรือคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่าย ซึ่งเป็นระบบการเรียน ทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง สามารถควบคุม ลำดับขั้นของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างระบบการสื่อสารภายในห้องเรียนที่ไม่มี ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ สามารถนำไปใช้ได้กับการเรียนการสอนภาคบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ไปจนถึงระดับปริญญาเอก (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2544 : 1-17)

เครือข่ายใยแมงมุม (Web) หรือ เวิลด์ไวด์เว็บ (WWW : World Wide Web) ได้กลายเป็นหนึ่งใน เทคโนโลยีที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันนี้ (สมาน ลอยฟ้า, 2544 : 1-9) เป็นบริการหนึ่งในหลายๆ บริการ ของอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสนทนาบนเครือข่าย การอภิปรายผ่าน กระดานข่าว การอ่านข่าว การค้นข้อมูล และการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และเป็นบริการของอินเทอร์เน็ต ที่เติบโตเร็วที่สุด และเปลี่ยนแปลงวิธีการเผยแพร่สารสนเทศซึ่งทำให้ผู้ใดก็สามารถเป็นผู้ให้สารสนเทศ ได้ เนื่องจากเครือข่ายใยแมงมุมถือว่าเป็นสื่อ (Media) หรือวิธีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการเป็นผู้ให้ สารสนเทศที่มีอยู่มากมายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งเครือข่ายใยแมงมุมเป็นระบบการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร แบบใยแมงมุม (Web) โดยการเชื่อมโยงและโอนย้ายข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเครือข่ายใยแมงมุม ซึ่งเรียกว่า “เวิลด์ไวด์เว็บเซิร์ฟเวอร์” (WWW server) (วิทยา เรื่องพรวิสุทธิ, 2539 : 41) การจัดการเรียนการสอนผ่าน เครือข่ายใยแมงมุมสามารถอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดความรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น การสอนแบบ ออนไลน์ การบรรยาย การสัมมนา เป็นต้น (Rory Mcgreal, 1997. อ้างถึงใน บุญเรือง เนียมหอม, 2540 : 100) การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม (Web-Based Instruction) มีชื่อเรียกหลายลักษณะ เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) เว็บการเรียนรู้ (Web-Based Learning) เว็บฝึกอบรม (Web-Based Training) เป็นต้น (สรรรัชต์ ห่อไพศาล, 2544) แต่ในที่นี้ได้เรียกว่าการเรียน การสอนผ่านเว็บ(Web-Based Instruction)

ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บที่เป็นมิติใหม่ของเครื่องมือและกระบวนการในการเรียนการสอน (Pollack and Masters, 1997 อ้างถึงในสรรรัชต์ ห่อไพศาล, 2544) ได้แก่ การเรียนการสอนสามารถเข้าถึงทุกหน่วยงานที่มีอินเทอร์เน็ตติดตั้งอยู่ซึ่งกระทำได้ตลอด 24 ชั่วโมงโดยผู้เรียนไม่ต้องทิ้งงานประจำเพื่อมาอบรม ผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการเรียนการสอน เช่น ค่าที่พัก ค่าเดินทาง เป็นต้น การเรียนรู้เกิดกับตัวผู้เข้าเรียนโดยตรงเพราะการจัดการเรียนการสอนหรืออบรมมีลักษณะที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้เป็นไปตามความก้าวหน้าของผู้เรียนเองเนื่องจากผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนและเนื้อหาได้ตลอดเวลา สามารถซักถามหรือเสนอแนะ หรือถามคำถามได้ด้วยเครื่องมือต่างๆบนเว็บ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือห้องสนทนา (Chat Room) เป็นต้น

จากงานวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยมักจะใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือสื่อสารกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน ยังมีวิธีการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ คือ การสนทนา (Chat) โดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บด้วยการส่งตัวอักษรโดยใช้วิธีพิมพ์ข้อความลงในลักษณะได้ตอบฉบับพลัน (Real time) ซึ่งมีข้อดีหลายประการ เพราะข้อความที่ได้ตอบกัน ไปมาเหล่านี้จะแสดงผลบนหน้าจอทำให้สามารถคุยได้หลายคนพร้อมกัน ทำให้ผู้สนทนาได้รู้จักผู้คนมากขึ้น ได้แนวคิดหลากหลาย มองโลกได้กว้างขึ้นโดยไม่ต้องเดินทางไปที่ใดๆ เพียงนั่งอยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และสามารถนำประสบการณ์ของตนเองที่เป็นประโยชน์มาเผยแพร่ แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารซึ่งกันและกัน การแชทไม่ได้มีเพียงข้อดีอย่างเดียว แต่มีข้อเสียเช่นกันคือ ความสามารถในการพิมพ์ของผู้สนทนา บางครั้งอาจทำให้เกิดความล่าช้าสำหรับผู้พิมพ์หรือผู้ที่ไม่เคยพิมพ์มาก่อน และปัจจุบันยังพบว่า ภาษาที่ใช้ในการสนทนาเป็นภาษาย่อหรือภาษาเฉพาะ ซึ่งในทางวิชาการ อาจทำให้ได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือแปลความหมายผิดเพี้ยนไปได้ และบางครั้งอาจจะได้ข้อมูลที่ไม่จำเป็น หรือข้อมูลที่นอกเหนือจากประเด็นที่ผู้สนทนาต้องการ (กรภัทร์ สุทธิธรรมา, 2542 : 1-17) ซึ่งข้อเสียเหล่านี้สามารถนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แครอล (Carol, 1999) ได้ศึกษาและสรุปข้อดีของการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บว่าเป็นเครื่องมือที่ครูผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บได้เป็นอย่างดี เพราะการสนทนาทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กัน เหมือนกับการพูดคุยกันจริงๆ และนอกจากจะสนทนากันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนแล้ว ผู้เรียนสามารถสนทนากับที่ปรึกษาพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญได้อีกด้วย สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาเรื่องการพิมพ์ข้อความก็สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง ช่วยพิมพ์ข้อความเพื่อถามและตอบคำถามในระหว่างการสนทนาบนเว็บได้

จากประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บและใช้เครื่องมือต่างๆในการสื่อสารผ่านเว็บดังกล่าว ทำให้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเว็บซึ่งประสบความสำเร็จในต่างประเทศมาแล้ว อาทิ ริชชี และฮอฟแมน (Ritchi and Hoffman, 1997 : Abstract) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่เข้าไปใช้เว็บและสร้างโฮมเพจรายวิชาของตนเองเพื่อให้นักศึกษาเข้าไปค้นคว้า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละคน สามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา มีความกระตือรือร้นตลอดเวลา เพราะเป็นวิธีการเรียนที่ง่ายและน่าสนใจ มีภาพประกอบ มีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหา และยังเป็นการจุดประกายการสอนแบบใหม่ที่ผู้สอนพยายามนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนของแต่ละคน ส่วน ลีโลปและเพนเทอร์เรีย (LeLoup and Penterio, 2000 : Abstract) ได้ทำการวิจัยการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (FTP : File Transfer Protocal) ผลการวิจัยสรุปว่าการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (FTP) ทำให้ได้ข้อมูลหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และสื่อประสมต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลจากทั่วโลกมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สามารถพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน และสโปน (Sapone, 2001 : Abstract) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านเว็บตามแนวทฤษฎีโครงสร้างทางปัญญา(Constructivism) โดยใช้กลยุทธ์การสอนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับในประเทศไทยการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นสูง ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากการฟังบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บและอินเทอร์เน็ต เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่น่าสนใจ ซึ่งมีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องนี้ เช่น บุญเรือง เนียมหอม (2540) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน พบว่าการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมและการบริการอินเทอร์เน็ต ผู้สอนเป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการเรียนของผู้เรียนและเตรียมความพร้อมทรัพยากรสนับสนุนการเรียนทางอินเทอร์เน็ต มีการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์และเว็บมากที่สุด ใช้รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้ด้วยตนเอง ในขณะเดียวกัน ทิพย์เกสร บุญอำไพ (2540) ได้พัฒนาระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระบบการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาว่าอยู่ในเกณฑ์ “เหมาะสมมาก” ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนปกติแบบเผชิญหน้าก็ไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนจากการสอนเสริมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ “เห็นด้วยมาก” ต่อมา ชุมย์ลา หล้าสุข (2542) ได้สำรวจสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ

การศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อสื่อสารการศึกษาจากแหล่งข้อมูลภายในประเทศ ใช้บริการสืบค้นข้อมูลเว็ลด์ไวด์เว็บ และบริการสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แสดงความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาให้แพร่หลายมากขึ้น แสดงว่าผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นกับการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บบนเว็บ ดังเช่นงานวิจัยของ จุฑารัตน์ สรวณะวงศ์ (2543) ได้พัฒนาบทเรียนบนเว็บ เรื่อง การใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยสรุปว่า บทเรียนบนเว็บช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้ของนักศึกษาดีขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ นักศึกษาสามารถเรียนได้โดยอิสระ และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี นักศึกษาสามารถติดต่อและสอบถามเป็นการส่วนตัวกับผู้สอนได้ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ จากการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะเป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทรรัตน์ (2544) ได้ทำการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ไม่เคยเรียนรายวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา มาก่อน เรื่องการจัดระบบการเรียนการสอน แล้วทำการหาประสิทธิภาพเว็บไซต์เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง และศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากที่เรียนด้วยเว็บไซต์เพื่อการศึกษาด้วยตนเองสูงกว่าก่อนเรียน

จากปัญหาและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บซึ่งได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) กระดานข่าว (Webboard) และการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนา (Chat) เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารถึงกันได้ และผู้สอนสามารถติดตามพฤติกรรมการเรียนและผลการเรียนของผู้เรียนได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคปัจจุบันที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บและการสร้างบทเรียนบนเว็บในรายวิชาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษารูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนด้วยการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามกับรูปแบบบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม

สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามกับรูปแบบบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญและประโยชน์ ดังนี้

1. ด้านความรู้ คือ ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการเรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ
2. ด้านการนำไปใช้
 - 2.1 ได้รูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถามกับรูปแบบบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม
 - 2.2 ได้แนวทางในการพัฒนาบทเรียนบนเว็บ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บที่ส่งผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2546

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 60 คน และจับสลากเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลอง 1 จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 30 คน ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง 1 คือ กลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บโดยผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถาม

2.1 กลุ่มทดลอง 2 คือ กลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บโดยผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนา มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถาม กับรูปแบบบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ

4. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียน

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการพัฒนาบทเรียนเป็นเนื้อหาวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี รายวิชา 263-201 เทคโนโลยีการศึกษา เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยในครั้งนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของระดับผลการเรียน เพศ วัย พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และอารมณ์ของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) หมายถึง โปรแกรมการเรียนการสอนที่นำคุณลักษณะและทรัพยากรต่างๆ ของเวปไซด์ไว้บนระบบสนับสนุนการเรียนรู้

บทเรียนบนเว็บ (Web-Based Course) หมายถึง บทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

เว็บเพจ (Web Page) หมายถึง เป็นเอกสารหน้าหนึ่งๆ ที่อยู่ในบทเรียนบนเว็บ เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเชื่อมโยงกันได้ตลอดทั้งบทเรียน

โฮมเพจ (Home Page) หมายถึง เอกสารหน้าแรกของบทเรียนบนเว็บ เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา

เว็บไซต์ (Web Site) หมายถึง เว็บเพจจำนวนหลายหน้าซึ่งเป็นเนื้อหาในบทเรียนบนเว็บ เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งรวมอยู่ในบทเรียนเดียวกันและผู้เรียนสามารถเรียกดูได้โดยใช้โปรแกรมเปิดดูเว็บ เช่น เนสเคป เนวิกเตอร์ (Nestcape Navigator) ไมโครซอฟท์ เอกซ์พลอเรอร์ (Microsoft Internet Explorer) เป็นต้น

รูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนา (Chatting Patterns) หมายถึง การสื่อสารรูปแบบหนึ่งของบทเรียนบนเว็บ ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้ตั้งคำถาม กับรูปแบบบทเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม

ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสนทนาโดยใช้ห้องสนทนาของบทเรียนบนเว็บ เรื่อง นวัตกรรมการศึกษา